

Rollenspel 1 : speel de rol van een belegger

Welke rol speel je ?

In dit rollenspel ben je Peter, 60 jaar, die een gedeelte van zijn spaargeld wil beleggen. Zijn vermogen bestaat uit een woning (geschatte waarde 300.000 euro) waarvan hij eigenaar is en uit 50.000 euro liquiditeiten, waarvan hij er een deel wil beleggen. Hij houdt niet van risico, wil vooral zijn kapitaal beschermen en wat meer rendement behalen dan met een spaarrekening. Hij wil geen negatief rendement, zelfs niet op korte termijn. Hij wil over het kapitaal beschikken op het moment dat hij met pensioen gaat, binnen vijf jaar. Hij is gevoelig voor de klimaatproblematiek en heeft belangstelling voor hernieuwbare energie.

Vragen :

- 1) Duid het beleggingsprofiel van Peter aan, op basis van de voorgaande beschrijving en met behulp van de MiFID II-vragenlijst die hij heeft ingevuld (zie bijlage 1):**

- A. Profiel met hoge zekerheid (defensieve beleggingsstrategie)
- B. Profiel met een balans tussen zekerheid en risico (evenwichtige beleggingsstrategie)
- C. Profiel met hoog risico (dynamische beleggingsstrategie)

- 2) Als bijlage vind je een aantal beleggingsproducten. Duid voor de diverse activaklassen (aandelen, obligaties, staatsbons, ...) aan welke een vast of een variabel rendement bieden.**

Vast rendement	Variabel rendement

- 3) Aan welke activaklassen zou je de voorkeur geven om je beleggingsportefeuille samen te stellen (in functie van je beleggingsprofiel) binnen de producten die je als bijlage vindt (bijlagen 2 tot 6) ?**

Vooraf obligaties en obligatiefondsen van goede kwaliteit, met een vaste interestvoet. Een klein gedeelte genoteerde aandelen. In principe, geen enkele belegging met een hoog risico.

Komt in aanmerking	Komt niet in aanmerking

4) Bepaal de algemene samenstelling van je portefeuille. Bijvoorbeeld : 50% in aandelen en 50% in obligaties. Hou daarbij uiteraard rekening met het beleggingsprofiel ! Ter herinnering, je hebt maximaal 50 000 euro om te beleggen met een beleggingshorizon van 5 jaar.

5) Is je portefeuille gediversifieerd ? Leg uit waarom

6) Vergelijk de bijgevoegde documenten, en bepaal de diverse risico's die traditioneel met elke activaklasse worden geassocieerd.

- Staatsbons:

- Obligaties :

- Aandelen :

- Beleggingsfondsen :

7) In welke van de voorgestelde beleggingsfondsen kan Peter beleggen als hij hernieuwbare energiebronnen wil steunen ?

8) Waarin verschilt aandeel 2 van de andere ?

9) Als Peter een jaarlijks inkomen wil, welk product is dan het beste voor hem uit alle voorgestelde beleggingsproducten ?

Bijlage 1 :MiFID-vragenlijst

Questionnaire MiFID

Kennis en ervaring

1. Bent u vertrouwd met beleggingen ?

- a) Ik ken er niets van en het interesseert me niet echt.
- b) Ik ben niet vertrouwd met beleggingen, maar het interesseert me wel.**
- c) Ik heb voldoende ervaring om het belang van diversificatie te begrijpen.
- d) Ik beschouw mezelf als een ervaren belegger die perfect alle aspecten van de financiële markten beheerst.
- e) Ik begrijp volkomen dat de financiële markten sterk kunnen schommelen, dat bepaalde sectoren en activaklassen specifieke opbrengst-, groei- en risicofactoren hebben.

2. Heeft u hogere studies gevolgd in een economisch-financiële richting ?

- a) ja
- b) nee**

3. Beoefent u een beroep in verband met "de wereld van de beleggingen"?

- a) ja
- b) nee**

4. Kennis en ervaring op het vlak van financiële producten.

Geef voor de onderstaande productcategorieën aan of u ze kent, of u er al in heeft belegd en welk risiconiveau u er aan zou toekennen.

	Kennis? Mogelijke antwoorden : 1. Geen 2. Gemiddeld 3. Diepgaand	Ervaring? Mogelijke antwoorden : 1. Nooit 2. Soms 3. Dikwijls	Risico? Mogelijke antwoorden : 1. Laag 2. Laag tot gemiddeld 3. Gemiddeld tot hoog 4. Zeer hoog
1. Klassieke beleggingsproducten (kasbons, staatsbons, obligaties in euro)	Gemiddeld	Nooit	Laag tot gemiddeld
2. Gestructureerde producten (beveks, notes) met kapitaalbescherming	Geen	Nooit	Gemiddeld tot hoog
3. Beveks, gemeenschappelijke beleggingsfondsen	Geen	Nooit	Gemiddeld tot hoog
4. Obligaties in buitenlandse deviezen, converteerbare en eeuwigdurende obligaties	Geen	Nooit	Zeer hoog
5. Aandelen, vastgoedcertificaten, strips	Geen	Nooit	Zeer hoog
6. Gestructureerde producten (beveks, notes) zonder kapitaalbescherming, reverse converteerbare obligaties	Geen	Nooit	Zeer hoog

7. Opties, warrants en andere afgeleide producten	Geen	Nooit	Zeer hoog
---	------	-------	-----------

Beleggingsdoelstellingen

1. Wat zijn de doelstellingen van uw belegging?

- a) **Mijn kapitaal vrijwaren en bijkomend inkomen verkrijgen.**
- b) Inkomen verkrijgen en bijkomend mijn kapitaal doen aangroeien.
- c) Een evenwicht tussen inkomen en kapitaalgroei.
- d) Groei van mijn kapitaal op lange termijn.

2. Als u een regelmatig inkomen wil met uw beleggingen, welk bedrag wenst u en met welke frequentie?

Bedrag : **ik heb geen enkel idee hoeveel dit kan opleveren**

Frequentie :

- a) **Maandelijks**
- b) Elk kwartaal
- c) Halfjaarlijks
- d) Jaarlijks

3. Wat is uw beleggingshorizon ?

- a) **Tussen 3 en 5 jaar**
- b) Van 5 tot 10 jaar
- c) 10 jaar en meer

4. Welke stelling past het beste bij uw persoonlijkheid als het over het beheer van uw vermogen gaat ?

- a) **Een belegging moet vooral mijn kapitaal beschermen, ook al leidt dat tot minder mogelijkheden om de prestaties van mijn portefeuille te verbeteren.**
- b) Hoewel ik de voorkeur geef aan veiligheid, ben ik bereid om beperkte risico's te nemen om de prestaties te verbeteren.
- c) Om goede prestaties te behalen ben ik bereid om meer risicovolle beleggingen in mijn portefeuille op te nemen.
- d) Ik ben vooral op zoek naar de best presterende beleggingen en ben bereid om hoge risico's te nemen.

5. Hoe biedt u het hoofd aan een dringende of onverwachte uitgave?

- a) **Ik heb voldoende bronnen van inkomsten en zal dan geen beroep moeten doen op mijn beleggingen.**
- b) Als dat het geval zou zijn, verkoop ik een gedeelte van mijn beleggingen, eventueel met verlies.

Financiële toestand

1. Hoeveel bedraagt uw maandelijkse netto-inkomen ?

- a) Minder dan 2.500 euro
- b) **Tussen 2.500 euro en 5.000 euro**

- c) Meer dan 5.000 euro
- 2. **Bent u eigenaar van uw woning ?**
 - a) Ja
 - b) Nee
- 3. **Wat is de verhouding tussen uw terugkerende financiële lasten (lening, huur, verzekeringen, ...) en uw maandelijkse inkomsten ?**
 - a) Minder dan 30%
 - b) **Tussen 30% en 50%**
 - c) Meer dan 50%
- 4. **Wat is de omvang van uw roerende beleggingen ?**
 - a) Minder dan 20.000 euro.
 - b) **Tussen 20.000 euro et 100.000 euro.**
 - c) Meer dan 100.000 euro.

Risicoprofiel

- 1. **In welke mate aanvaardt u variaties in de waarde van uw portefeuille ?**
 - a) **Ik aanvaard variaties in de waarde van mijn portefeuille, maar op de eindvervaldag wil ik minstens het belegde kapitaal recupereren.**
 - b) Ik aanvaard variaties op korte termijn, maar op middellang en lange termijn reken ik op een positief rendement van mijn portefeuille.
 - c) Aangezien de helft van mijn portefeuille belegd is in risicovolle activa (zoals aandelen, beleggingsfondsen of obligaties in deviezen) begrijp ik dat variaties mogelijk zijn.
 - d) Ik begrijp dat mijn portefeuille, die grotendeels is belegd in risicovolle financiële activa, op middellange en lange termijn zal variëren.
 - e) Ik heb er geen enkel probleem mee dat de waarde van mijn portefeuille varieert. Die variaties zijn eigen aan mijn beleggingsdoelstellingen en zijn in overeenstemming met mijn beleggingshorizon op lange termijn.
- 2. **U hebt risicovolle activa in uw portefeuille (bijvoorbeeld aandelen, een beleggingsfonds of een obligatie in deviezen) die op lange termijn over goede rendementsvooruitzichten beschikken. Op dit ogenblik heeft dit activa een verlies van 10%. Wat doet u ?**
 - a) **Dit hypothetisch geval gaat me niet aan, want ik beleg enkel in veilige producten waarbij ik steeds zeker ben dat ik tenminste mijn beginkapitaal op de eindvervaldag terugkrijg.**
 - b) Ik verkoop onmiddellijk dit product om het verlies te beperken..
 - c) Ik verkoop een gedeelte van mijn beleggingen in dit product om het verlies te beperken.
 - d) Ik bewaar dit actief in portefeuille maar volg het van nabij op.
 - e) Ik profiteer van dit verlies van 10% om nieuw kapitaal te beleggen in dit product.

3. U wenst dat uw portefeuille op de volgende manier wordt verdeeld :

- a) Enkel in financiële producten die me waarborgen dat ik op de eindvervaldag 100% van mijn kapitaal terugkrijg.**
- b) Voor het grootste gedeelte in veilige producten die me waarborgen dat ik 100% van het belegde kapitaal terugkrijg, maar ook met een fractie risicovolle activa (maximaal 30%).
- c) Een evenwicht tussen risicovolle producten en producten met kapitaalbescherming.
- d) Een overwicht aan risicovolle financiële producten maar met een klein gedeelte veilige producten (20% maximum) die me de waarborg geven dat ik 100% van het kapitaal op de eindvervaldag terugkrijg.
- e) Enkel in risicovolle producten zodat ik steeds het hoogst mogelijke rendement opzoek.

Evaluatie van de duurzaamheidsvoorkeuren

- Wenst u dat het aanbod aan beleggingsproducten rekening houdt met de mogelijk negatieve invloed van de belegging op de mens, het leefmilieu en de maatschappij ?

Ja

- Wenst u dat het aanbod van de bank, de verzekeraar of de tussenpersoon duurzame beleggingen omvat ?

Ja

- Wenst u dat de bank, de verzekeraar of de tussenpersoon u beleggingen aanbiedt die opgenomen zijn in de Europese taxonomie, met andere woorden beleggingen in economische activiteiten die door de Europese Commissie als « groen » worden beschouwd ?
- **Indien mogelijk**